

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 " "
Negyed évre	2 " "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatatra czímezve Turóc-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árkban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyilttér soronként 40 fillér.

Nemzetiségi Krampuszok.

Azt a szemrehányást tette nekünk valaki a minap, hogy túlsokot foglalkozunk lapunkban a nemzetiségi kérdéssel, amiből azt következtetjük, hogy akadnak olvasóink között, akik unják ezeket a mi írásainkat. Ez azonban nem bírhat minket arra, hogy lapunk programján változtassunk és a nemzetiségi kérdést s azt, ami vele összefügg, levegyük a napirendről, mert a mit egyesek írnak, mások pedig fölöslegesnek tartanak, az igen sokak előtt fontos és érdekes lehet, ami pedig a nemzetiségi kérdést illeti, az — fájdalom — nálunk mindig aktuális s most inkább az, mint valaha. Aztán pedig ebben a kérdésben foglaltatik lapunk politikai programja; e kérdésre való tekintettel vette föl lapunk a politikai programjába s nekünk az a meggyőződésünk, hogy erről a kérdéstről soha sem lehet eleget írni a mi magyar közönségünknek, amely ráér ugyan arra, hogy egymás között marakodjék, nap- és éjhoszat a „esendes” mellett üljön, de a hazát és a nemzetet és az ő háza tájékát s őt magát is bajjal, veszedelemmel fenyegető nemzetiségi törekvések iránt nem érdeklődik, azok ellensúlyozása végett nem szervezkedik s rendszeresen azzal éri be, hogy egy megvető szóval kicsinylést fejezi ki . . . Holottan régi igazság, hogy az ellenségtől nem kell félni, de kicsinyleni sem szabad s ezt az igazságot a nemzetiségeket illetőleg történelmünkben is látjuk bizonyítva.

Osztjuk Bródy Sándor nézetét, aki a mostani válságos helyzetről s az abból való kibontakozásról ezíkezve, a „Jövendő”-ben ezeket mondja: „Ha majd pénzünk lesz, ha majd nem leszünk szanaszét, ha meghódítottuk vagy megbékéltettük a nemzetiségeket: akkor diktálhatunk.”

De mivel hódíthatjuk meg avagy békíthatjuk ki a nemzetiségeket?

Azzal-e, ha az u. n. nemzetiségi törvényt érvényben hagyjuk, de az abban foglalt intézkedéseket végrehajtani vonakodunk? Azzal-e, hogy egy pár ízigató újságíró becsukatul, de magát a metélyt, az ízigató nemzetiségi sajtót szabadjára hagyjuk?

Azzal-e, hogy egyleteket alapítunk, magyar óvodákat szervezünk, évtizedeken át syfifusi munkát végzünk, a végén pedig azt látjuk, hogy akiket mi a magunk, vagy az állampénzben fölneveltünk, azok a mi legadázabb ellenségeink? Azzal-e, hogy egy csomó nemzetiségi képviselőt eresztünk be a képviselőházba? Nem! az egyedüli mód, hogy a nemzetiségeket kibékítsük, meghódítsuk, ártalmatlanná tegyük, az, hogy a magyarság az egész országban erős és egységes szervezetbe lépjen és a nemzetiségi kérdés törvényhozás útján gyökeresen és az összes érdekeltek felekre nézve méltányosan megoldassék. Jól tudjuk mi azt, hogy ez nem valami könnyű dolog, de lehetségesnek tartjuk, azonkívül szükségesnek is, tehát elkerülhetetlenek, ha Ausztriával szemben mint egységes, erős nemzet kívánunk nemzeti jogainknak érvényt szerezni.

Most pedig mi történik? Egy képviselőcsoport, amely a fővárosi kávéházakat és boddegákat mindenestre jobban ismeri, mint a nemzetiségeket lakta vidékeket s azoknak viszonyait, neki megy a szövetséges államnak, mintha tizenkilenc millió magyar volna a háta mögött; mintha sohasem lett volna bajunk oláhhall, tóttal, rácezáll, százzáll, amikor Ausztriával összekülömböztünk; mintha ezek a nemzetiségek most is nem várnák, nem lesnék az alkalmat, hogy Ausztriával szövetségbe vesztülnék okozzák. Vagy talán nyílt hadüzenetet várnak Pap Zoltán- és Nessi Pálék a nemzetiségektől? Hisz félig-meddig ilyet is kaptak már dr. Vláfótl, akinek talán csak nem hitték el azt a meséjét, hogy a románok már szakítottak, vagy pedig szakítani szándéko-

nak a tradíciós politikával és Béccsel? De ott van a bel- és külföldi román sajtó is, amely világosan megmondja, hogy mi lesz a románok és a többi nemzetiségek programja a közvetlen jövőben, — hát ez sem elég? Ebből se okulnánk? Egyik bukaresti lap, a „Conservatorul” ezeket írja:

„Aki figyelemmel kísérte a magyarországi események fejlődését és azt a makacs ellenállást, melyet a függetlenségi párt a fennálló dualisztikus kormányforma ellen kifejt, könnyen megérti, hogy eljött az óra, hogy az erdélyi románok követeléseit is legalább részben meghallgattassanak.

Ezt az igazságot megértették a Szent-István koronája alatt élő román testvéreink vezetői is és azért nagy részük elhatározta, hogy elhagyja a passzivitást és a parlamentari aktivitás terére lép.

A szélsőbal intenzions magatartása és azon tendenciája, hogy a dualistust megdöntse, gondolkodóba ejtette nemcsak a böles és mérceket magyar emberek, de magát az uralkodót is. Azért a császár tekintete a többi nemzetiségek felé fordult, melyek segítségével a jelenlegi állanszervezetet továbbra is tartatni akarja.

A császárnak tehát szüksége van a románok segítségére, hogy az anyóira veszőlegzetelt dualistust fenntartsa, azért a románoknak fel kell hagyniuk a passzivitással részint, hogy a választásokon való részvételükkel a Kossuth-párt megtörését elősegítsék, részint pedig, hogy a képviselőházban a 25—30 főből álló kompakt román csoport tisztelettel szolgáljon arra, hogy a magyarokat elbentesse antidualisztikus törekvéseiktől.

Ferenc József császár tudja, hogy Károly király maga tisztelőben és bizalomban részesül az erdélyi román vezető férfiak előtt, azért nagyon valószínű, hogy az ischli találkozáznál szóba jöttek azok a feltételek és engedmények, melyek alatt a románok hajlandók lennének ségedzket nyújtani a császári politikának.

Ísmételjük tehát, hogy nagyon valószínű, hogy ischiben a monarchia belső helyzetének a kérdése iszedő tárgyat képezte és nincs kárva annak a lehetőségére, hogy ezen találkozás forlulópont képez az erdélyi románok politikai életében. — Nem állítjuk azt, hogy ezáltal Románia királya bele fog avatkozni a szövetség állam belső ügyeibe, csupán feltesszük, hogy az utóbbi évek nemzetiségi kiteltemei után a romániai románok hasznos és testvéri tanácsokkal szolgálhatnak erdélyi véreinknek.”

A „FELVIDEKI HIRADO” TÁRCZAJA.

Bucsu.

*Az éjszakák mind hosszabbra válnak,
Néhány nap még s vége lesz a nyárnak.
A sötétjök, mik szivemből fakadtak,
Elnémulnak s vége lesz a dalnak.*

*Eltem árján egy boldog percz se folyt,
Bülséidalom a bútat könyve volt,
Es egy kárhozatos kínozó gyűrteltem
Az én napom, éjem és mindennem.*

*Elvirágzik sok édes gondolat,
S a hír csak mindig fájt hangot ad;
Még egy bucsunkkor túl fel szivemből,
Es kihull a toll fáradt kezemből.*

(Holgolánd)

Herczegh Jenő.

Fenn és lenn . . .

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczaja —
Írta: Farkasné Sipos Erzi.

Mikor az ebédnek vége volt, dr. Ardényi Tiborné oda fordult az urához, aki cigarettára gyújtva éppen olvasni készült.

— Ugyan mondja csak édes, mitféle emberek azok a Fehérek?

Az ügyével meglepetten tekintett fel az asszonyra, — Fehéréket kérdezi? Azt hiszem, a férfi irodafiszta a törvényeséknél, az asszony pedig, mint tudom, elég jó családból való. De mit érdeklí magát az anynyira? — Ki nem állhatom őket — szolt az asszony egy

kicsinylő tekintetet vetve az egyszerű udvari lakás felé, hol a Fehér család lakott. — A férfi még elég illedelmes, de az asszony igazán egy gögös teremtés. Nem is tudom, kinek képzeli magát, még csak nem is köszön, pedig egész nap egyebet nem tesz, mint mos, varr és vasal.

— Ha telnek neki miből, bizonyosan nem tenné — jegyezte meg dr. Ardényi Tibor közönyösen, csak hogy éppen mondjon valamit.

Az asszony egyikoldviten vállt vont s nem felelt. Hanem oda fordult kis fiához, aki éppen e perczben jött elő a kertből.

— Te, Tibi, hányszor mondtam már neked, hogy ne hozd ide a Fehér gyerekeket.

Ma is mind össze sározták az új szőnyegeimet. Nem akarom, hogy barátkozz velük.

— Ugyan, mire való mindez Magda? — kérde Ardényi Tibor kedvetlenül. — Nekem sem-ni kifogásom a Fehér fiak ellen.

— Elég, ha van nekem — vágta vissza hirtelen az asszony s bement az ebédőbe.

Tibi pedig daczosan fordult fölé.

Ha a mama azt mondta volna, hogy hívja ide a Fehér fiakat, ugy bizonyára vonakodott volna. De mert megtiltotta, természetesen alig várta, hogy a mama elmenjen hazulról, rögtön felkereste őket.

A lugasban játszva találta a két szűzke fiut, míg édes anyjús, egy csinos, vidám arcu, barna asszonyka, a nyitott ablaknál ülve, szorgalmasan varrogott.

— Nézd csak, Tibi, milyen szép katonákat küldött a magyarnak. Gyere ide, majd jászunk, — hívta a nagyobbik Fehér fia. Tibi egy pillanatra habozni látszott, aztán kedvetlenül szolt:

— Nem megyek, mert nem szabad, megtiltotta a mama.

— Megtiltotta — kérde fölriadvá Fehér Miklósné — és miért?

Talán Laci és Pali illetlenül viselték magukat?

— Ah dehogy, a mama csak azért haragszik a nőre, mert hogy gögös kiállhatatlan teremtés, mivel nem köszön neki, pedig egész nap egyebet sem csinál, mint varr és vasal. De ugy-e azért nem fog haragudni a mamára? — tette hozzá a gyermek nagy, őszinte kék szemét kékölög emelve az asszonyra.

Fehér Miklósné szomorú mosollyal ajkán telelt:

— Ne téljen, édes fiám, nem fogok haragudni a mamára. Hiszen csak igazat mondott.

A fiu erre vidáman futott tovább, nem is sejtve, hogy milyen fájó és nagy sebet ütött annak a szegény asszonynak a szívén.

Hiszen eddig még sohasem érezte, hogy olyan végtelenül lealázó valami az szegénynek lenni, mint e pillanatban. Soha senki sem gyonyolta ki azért, mert dolgozott. Nem is tartotta ő azt áldozatnak eddig, hiszen az urától és gyermekeiért tette. És íme, most egy idegen asszony, akit ő alig ismer, akinek meg van mindene, amire ember vágyhat, most kigonyolja azért, mert ha találkozott vele, nem köszöntötte. Csak is ezért mondhatta gögüsnék, más semmiért sem.

Szegény asszony! Milyen boldog és megelégedett voltál te eddig egyszerű két kis szobában, kicsi gyermekeid és az urad körében! Vidám dalodtól zengett az egész ház és soha egy perczre sem jutott eszedbe, hogy irigyelhetnél mást, azt hitted, hogy meg van mindened,

Thierry A.
gyógyszerész BALZSAMA
a legjobb diatikus bázigyógyász
emésztési zavarok, gyengeség, rosszul-
lét, gonorrhéa, felgyulladás, köhögés,
görs ellen, nyálkaidó, tisztító hatású.
12 kisesi vagy 6 ketős palackz bér-
mentve ládával együtt 4.— korona.
Gyógyszertár a vendéghalhoz. Thierry A. Prégard.
Valódi csak az oldaltól az apáca-
védjeggyel.
Nagyon ajánlható ezen szert utazásnál
magával vinni.

Thierry-féle valódi Centifolien kenőcs
a legerősebb hűzőkenőcs, teljes tisztítás által
fájdalommentesül, gyors gyógyító hatása van,
elállít puhítás által minden bejutott idegen tes-
tet. Turistáknak, kerékpárosoknak és lovasoknak
nélkülözhetetlen. Postán bérmentve tégely 3.50 K.
Gyógyszertár a vendéghalhoz. Thierry A. Prégard.
Rohitsch savanyúforrás mellett.
Óvakodjunk a hamisítástól. Valódi csak minden tégelybe
beégett védjeggyel.
Nagyon ajánlható ezen szert utazásnál magával vinni.
Központi raktár Török J. gyógyszerüzletben Budapest. —
Mittelbach S. gyógyszerüzletben Zagránban — és Brady C.
gyógyszertárban Bécsben.

Ungváry László 300 holdas gyümölcs-
faiskálók, szőlő- és Czegledén.
BORGAZDASÁG

SZÖLŐT
szállított rendkívül éleset és zamatosat elsőrendű minőségben

POSTÁN
Borszőlőből augusztus 20—25-éről kezdődőleg
eleinte Oportó és Ezerjó, később
pedig Mézesfőh, Kadarka, Kövidinka stb. fajokból a teljes
érték előleges beküldése mellett az ország bármely posta-
állomására bérmentve 5 kilós ládában 2 kor 30 fill-ért.
Csemegeszőlőből piros és fehér szászalából
bérmentve 5 kilónként 2 kor. 60 fill.
Muskotályból passatutti faj, a csemegeszőlők
királya! szintén szept. 1—10-én kez-
de, bérmentve 5 kilónként 3 kor-ért.

Íly módon a vevő 5 kilós csomaghoz 17 fillérel olcsóbban
jut, mint ha azt utóvetve küldésben. Epen ezért postán
utánvét mellett egyáltalán nem küldök szőlőt. — Egy
szállító-levelel 3 láda szőlőt is lehet küldeni, mely esetben
24 fillért takarít meg a rendelő, vagyis ennnyivel kevesebbet
kijelölje be 3 láda szőlőért.

VASUTON
Borszőlőből 5 és 10 kilós láda és 5—10—15 kilós
kosokban kilónként 28 fillérről.
Csemegeszőlőből piros és fehér szászalából
fenti nagysága láda és
kosokban 36 fillérről.
Muskotályból passatutti faj, a csemegeszőlők
királya! a fenti nagysága kosok
és a ládákban 44 fillérről.

Az 5 és 10 kilós ládákban, valamint az 5 kilós kosaraknál
is az összegyűjtött szőlőt szűrik, míg a 10 és 15
kilós ketfűlős kosaknál a szűrés szőlővel lesz számitva és
külön lesz a kas ára a rendelő terhére 50—60 fillére el-
számolva. Mindezen kosarak az elküldés után a rendelő
tulajánolt képezik, azonban mint sajátjukat több ízben meg-
töltes végett hibátlan állapotban és bérmentve újra meg
újra beküldhetik.

A vasuton mindig szebben, üdében és mint gyorsan
csak oly hamar érkezik meg a szőlő, mint a postán és itt
a szállítás olcsóbb is 2—4 fillérről kilónként. Epen azért
tesznek többen összeállani és együtt 50—100 kilót is
rendelni. — Ha t. megbízom egyszerre 300—600—1000 kilót
rendel és rendelését hetenként többször megismétli, megfelelő
engedményben részesül.

A vasuton való küldés esetére az érték felérése előre
küldendő be. Előleg nélkül rendelést egyáltalán nem fogana-
sítok. Vasuti szállítványoknál a fenti árakban a lelkismeretes
csomagolás, a vasúthoz vitel, a szállító-levelel és a közvetítam
költsége is befoglalatlak.

Fentiekben kívüli mindentéle gyümölcsfából nemes oljány,
gyümölcsfavodonz, sima és gyökerez vosszó, továbbá gleditsia
és akaczia is kapható. Nemkülönben saját termései, kituno
minőségű új és ó borok hordókban és palackokban. Fessék
mindezekről árjegyzéket kérni.

Elsőrangú gyógyviz!
A m. kir. belügymin. 36890/902. sz. rendeletével gyógyforrásnak
minősítve

a Málnási „M A R I A” gyógyforrás

kiváló köptető és étvágyemelő, természetes alkalis sós savanyúvíz,
mely dr. Hankó Vilmos, a magy. tud. akadémia tagja és a
budapesti II. ker. állami főorvosiakóla kémia tanárának vegy-
elemzése, és dr. Kuthy Dező budapesti egyetemi magántanár
és az „Erzsébet-királyné Sanatorium” igazgató főorvosának,
valamint több tekintélyes orvos, a m. dr. Flechtenmacher, dr.
Józsa Ernő stb. véleményes bizonyítványa szerint a luctsho-
virai (Amandbrunnen), a gleichenbrunn (Constantinquelle), az emsi,
sőt a világhírű nieder-seiters-i vízer hatásban jóval felül-
mulja és így sikeresen használható:

a torok, gége, legelső heveny- és idültthurjánjait, a
tüdő-tuberculosis minden stádiumában, gyomor s belhu-
zam hurutos bántalmainál, vérszegénységénél, köszvény
és izomszűn.

Kapható: THOMKA MILOS
fűszerkereskedésében nagyban és kicsinyben.

Igen fontos a gazdaközönségre!
idei Angarozsot,
szépen szántva korlátlan mennyiségben 80—100
koronáért métermázsnként vesz **Gazdik János**
gyógyszerész Kőrömczbanján. Szállításkor
három kilótól fölfelé a vevő költségén men-
nek, a csomagok azonban az eladó által bér-
mentve küldendők be.

teljes tisztelettel
Gazdik János.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint
33 év óta meghízható bedörzsölési alkalmatárak
közvetlenül, cseztől és megfázásokkal.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárlások
— óvatossá legyünk és csak az eredeti üvegeket
dohozhatunk a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cég-
jegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1k-40 f. és 2 k.
árban a legjobb gyógyszerüzletben kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerüzlet
Budapesten.

Richter F. A. I. és társa,
csezt. és kisk. vártár. szállítók.
Rudolstadt.

Védéken kapható **Gazdik János** gyógyszerüzletében Kőrömczbanján,
Tópercz S. „Mégválto” gyógyszerüzletében Turóc-Szt.-Mártonban,
és Schönaich Viktor gyógyszerüzletében Znióvárján.

Fedélcserепet
elsőrendű minőségben és jutányos
áron, készleten tart
TENZER NÁTHÁN
Turóczszentmártonban
(a kórház mellett.)

Egy Mayer Lexikon,
III. kiadás,
igen olcsó áron kapható.
Megkeresések a kiadóhivatalban.

A n. é. közönség szives tuda-
mására hozom, hogy
szabóüzletemet
Boschan Ignécz volt helyiségeibe
(Fötér, Graber Miksa és Fia mellett)
áthelyeztem.

A közeledő őszi idény alkalmá-
ból felhívom becses figyelmüket —
dúsan felszerelt raktáromra, mely a
legújabb divatú és angol szövetekből áll.
SPITZ KÁROLY
fértszabó
Turóc-Szent-Márton.

286. szám 1903.

Arverési hirdetemény.

Alult bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz
102. §-a értelmében ezenem közhírré teszi, hogy a tek.
turóczszentmártoni kir. járásbírószág 1901. évi V. 207
szám végzése következtében Dr. Vanovics János ügyvéd
által képviselt Sztanó Pál és társai javára Nolesó
község ellen 345 kor. 20 fill. s.ár. erejéig fogantatott
kiegészítő végrehajtás utján felolagolt és 700 koronára
becsült teokendő teljes felszereléssel együtt nyilvános
árverésen eladatik.

Mely árverésnek a tszmtártoni kir. bírószágnak
V. 207/6 1901. sz. végzése folytán 345 kor. 20 fill.
tökekövetelés, ennek 1899. évi szept. hó 2. napjától járó
5% kamattal és eaddig összesen 90 kor. 20 filléren
bírószág már megállapított költségek erejéig Nolesó
községben leendő eszközésére **1903. évi szeptember hó
4 ik napjának d. e. 10 óra** határidőmél kitűntetik
és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés-
mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is felognak
adatik.

Kelt Tszmtártonban 1903. évi aug. hó 12. napján.
Záthureozky Jenő
járásbírószági végrehajtó.

TÖVÖLGYI TITUSZ
A kit nem akarnak befogadni.
Regény.
Két kötet 2 frt helyett 95 kr.
590 oldal terjedelelem.

Eliot György. MIDDLEMARCH. Regény
Angol eredetiből fordította: Csukássy József.
Kinda a „Kisfaludy Társaság”
4 kötet ára 8 frt helyett 3 frt 40 kr.
A 4 kötet terjedeleme 1400 oldal.

Eliot Györgynek nagyszabású, tőmör s egyszerűsággal finoman ár-
nyaló stíljé, hatalmas egyéniségének eredeti kifejezési módjavan

A SZÖGHAJU. Orosz regény.
Fordította: SZIGETHY SZALAY E.
Az itt felsorolt művek, a megjelölt arakban
utánvét mellett vagy az összeg beküldése
ellenében lapunk kiadóhivatala úján ren-
delhetők meg.

URANOS - KÉK

RUHA-MOSÁSHOZ
a legjobb kékítőszor.
— Törvényesen védve.
— Mosóintézetekben, háztartásokban a
legkedveltebb ruhakékitő.

Olcsó és felülmúlhatlan!
kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz
elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor.
1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói **HOCHSINGER TESTVÉREK** VEGYÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST**
VI., Rózsa-utca 85.